

Ulf Duus och Jan Ahlbom, projektledare för Clean Shipping Project, har arbetat fram nya miljökriterier för sjöfarten. Nu hoppas de att Göteborgs hamn ska få många besök av just de fartyg som beslutat att uppfylla de nya miljökriterierna.

Nya miljökriterier för sjöfarten

Sjöfarten behöver främjas som transportmedel ur miljösynpunkt, men den måste bli mer miljöanpassad. Om ingenting görs nu kommer sjöfartens utsläpp år 2020, av bland annat kväveoxider och svaveloxider, att vara större än alla utsläpp som sker på land i EU.

Ett sätt att få igång en förändring är att stora transportköpare börjar ställa effektiva, och rimliga, miljökrav på sina sjötransporter. Clean Shipping Project har lanserat kriterier för miljökrav på bränslen, kemikalier och reningsutrustning för fartyg. Flera stora svenska företag som SKF, Tetra Laval, Preem, ABB, H&M, och Stora Enso, har förklarat sig villiga att försöka driva kraven och skynda på sjöfartens miljöanpassning. Målet är att sprida kraven till export- och import-

industrin, inte bara inom landet, utan också till Europa och övriga världen. Clean Shipping Project stöds av Västra Götalandsregionens miljönämnd tillsammans med Länsstyrelsen, Göteborgsregionens kommunalförbund och Business Region Göteborg. *

Per Hörberg
per.horberg@vregion.se

► LÄS MER PÅ WEBBEN
www.cleanshippingproject.se

NUMMER 4 DECEMBER 2007

Fler satsningar i år än någonsin tidigare

I vårt nyhetsbrev vill vi beskriva resultaten från några av de insatser som genomförts med stöd från miljö-nämnden. Under 2007 har vi stöttat fler miljöinitiativ än någonsin.

Vi märker en ökad medvetenhet i samhället om att det behövs insatser för att möta klimathotet. Sedan många år tillbaka har klimatfrågan varit ett prioriterat område för bland annat miljönämnden. Ett resultat av flera års satsningar är att Sveriges Kommuner och Landsting under året utsåg Västra Götalandsregionen som bästa landsting/region på klimatarbete. Resultatet speglar vårt eget klimatarbete i Västra Götalandsregionen, men också delar av våra externa klimatinsatser.

Vi har under året inlett *klimatdialogen Smart energi* för att vi i Västra Götaland tillsammans ska hitta en väg bort från beroendet av fossil energi. Målet är att vara där 2030.

Jag ser fram emot kommande år och önskar er alla en god jul och ett gott nytt år. *

Peter Holmberg
Miljöchef, Västra Götalandsregionen
peter.holmberg@vregion.se

Annons:

500 stolar. Alla är reserverade. En är din.

Anmäl dig till Västsveriges viktigaste energikonferens: www.vregion.se/energisession

Huvudarrangörer:

ENERGISESSION 2008
GÖTEBORG 6-7 FEBRUARI

BOKA
NU!

Drivkraft miljö ges ut av Västra Götalandsregionens miljösekretariat och distribueras till våra kontakter inom kommuner, näringsliv, organisationer och internt inom Västra Götalandsregionen. Vill du komma med på sändlistan, kontakta miljösekretariatet. Det går bra att citera oss, kom ihåg att ange källan. Ansvarig utgivare: Peter Holmberg, miljöchef. Produktion: Klaiive Kommunikation. Tryck: Cela Grafiska. Adress: Miljösekretariatet, Regionens Hus, Box 1726, 501 17 Borås. Telefon: 033-17 48 10. E-post: info.miljo@vregion.se webbplats: www.vregion.se/miljo

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
MILJÖSEKRETARIATET

Djurens väl och miljön går hand i hand

På SLU i Skara studerar forskarna hur man kan ta hänsyn till djurens naturliga beteende och välfärd i lantbruket. De har visat att om djurtransporter till slakt planeras annorlunda, går det att minska koldioxidutsläppen och samtidigt förbättra djuromsorgen.

I en studie har både djurens välfärd och miljöaspekter på transporter från gårdar till slakterier i Västra Götaland ingått. Inledningsvis kartlade man hur transporterna genomfördes i praktiken. Med information om upphämtningsställen, djurantal och slakteriernas lokalisering kunde man gå vidare och förbättra transportrutterna.

Genom ett geografiskt informationssystem (GIS) och ruttoptimeringsprogram beräknades den mest effektiva körslingan. Det visade sig att koldioxidutsläppen kunde minskas med tolv procent när man tog datorn till

hjälp för att räkna ut de mest effektiva rutterna.

Studien visade att det är möjligt att både minska miljöbelastningen och att förbättra djuromsorgen. Med en bättre planering kan varje lastbil hämta djur från färre gårdar och en minskad andel

djur behöver övernatta på slakteriet. Blandning av djur från olika besättningar och övernattnings i ny miljö fungerar som ett extra stressmoment för djuren. ★

Berit Mattsson

berit.m.mattsson@vgregion.se

FAKTA LIVSMEDEL OCH MILJÖ

Projektet Livsmedel- och miljöoptimerade djurtransporter har finansierats av Livsmedelsverket och Västra Götalandsregionens miljönämnd. Företagen deltog genom branschföreningen Kött- och Charkföretagen.

Stort intresse för solenergi

Lars Andrén, ordförande i Svenska Solenergiföreningen framför en av Europas största solfångaranläggningar i Kungälv. Foto: Lisa Löfving.

En ovanligt regnig höstdag samlades ett 30-tal entusiaster från kommuner, bostadsbolag, energibolag och konsultföretag för att delta i en studieresa om solenergi arrangerad av Soluppgång i Väst.

Resan gick till flera lyckade exempel på solenergiinstallationer i Göteborg med omnejd. På Eksta Bostads AB i Fjärås och på Ullevi fick deltagarna se solceller i drift. Besök på Kärralunds camping respektive Kungälv Energis solfångaranläggning gav exempel på såväl småskaligt som storskaligt nyttjande av solvärme.

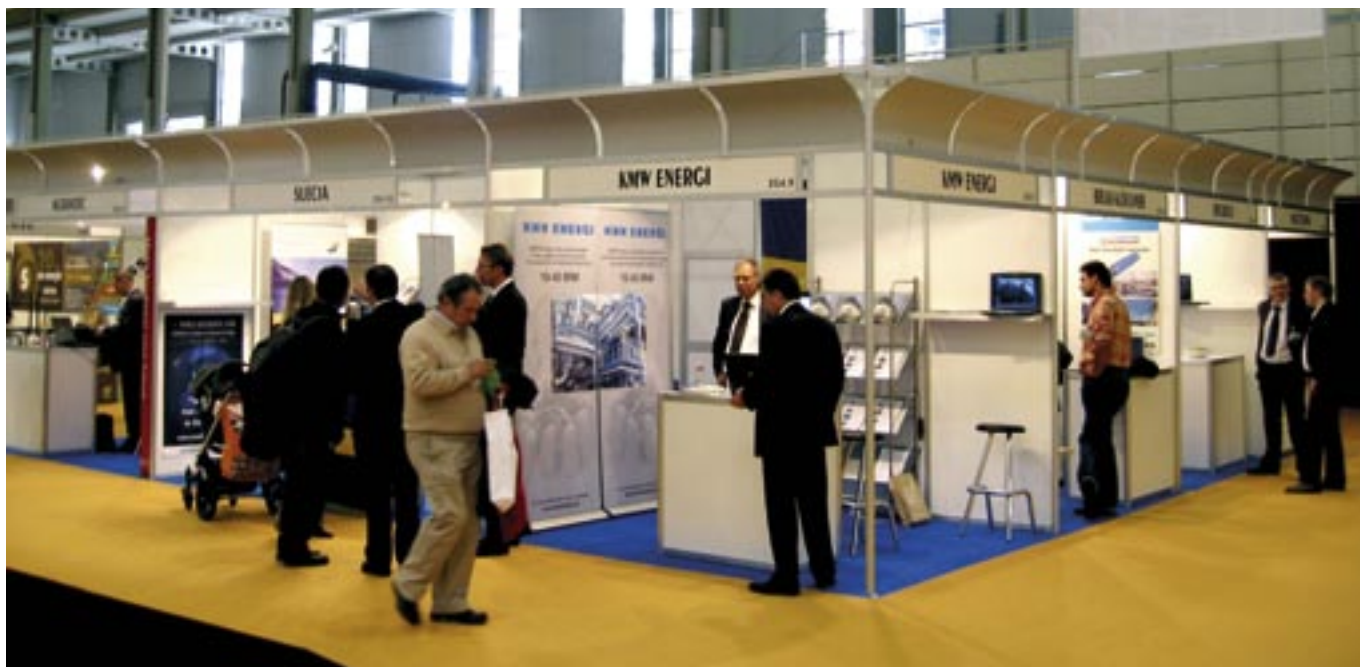
De som deltog hade möjlighet att få svar på frågor om solenergi, allt från tekniska frågor till statsbidrag, kostnader, lönsamhet och hur framtiden ser ut. Deltagarna var mycket nöjda med dagen. Dessutom menade flera representanter från kommunerna att nu när man har sett att tekniken faktiskt fungerar i praktiken, så finns

det en större trygghet i att jobba vidare med satsningar i den egna kommunen.

Västra Götalandsregionens miljönämnd är projektägare av Soluppgång i Väst, Energiråd Väst är projektledare. ★

Kristina Käck

kristina.kack@vgregion.se

Så här såg Sveriges monter ut på Spaniens största bioenergimässa Expo Bioenergia 07.

Export av västsvensk värme

Spanien är en stor och mycket snabbt växande marknad för svenska bioenergiföretag. Västra Götalandsregionen arrangerade därför tillsammans med Exportrådet en svensk samlingsmonter på landets största bioenergimässa *Expo Bioenergia 07* i Valladolid. Under mässan knöts många nya affärskontakter.

I Spanien ökar marknaden för alla former av bioenergi. Kraftvärmeproduktionen beräknas öka från dagens 500 MW till 2040 MW installerad effekt till år 2010.

Det är inte bara kraftvärme som prioriteras. Utbyggnaden av pelletsfa-

briker sker i snabb takt, och biogasproduktionen beräknas stiga med 90 procent fram till 2010. I den svenska samlingsmontern presenterade tio svenska företag sina produkter på temat Svensk Bioenergi och mer än 100 individuella affärsmöten, både

planerade och oplanerade ägde rum.

Totalt fanns 260 utställare på plats och omkring 45 000 personer besökte mässan. ★

Tomas Österlund
tomas.osterlund@vgregion.se

Var med och regissera framtidens energi- och miljöfrågor

Bilder från vänster: Energisession 2008 besöks av bl a USA:s Sverigebassadör Michael Wood, Vd:n för Alingsåshem Ing-Marie Odegren och Vd:n för SP Maria Khorsand.

Med den uppmaningen bjuder vi in dig till den tredje upplagan av Energisession. Programmet utlovar två välfyllda, energirika och framåtblickande dagar med många kreativa möten. Boka en av stolarna redan idag!

Energisession har utvecklats till en av Västsveriges viktigaste mötesplatser på temat förnyelsebar energi, effektivare energianvändning och miljödriven tillväxt. Här träffas engagerade företagare, innovatörer, driftiga medborgare, politiker, forskare och företrädare från den offentliga sektorn i ett forum som har fokus på möjligheter, inte problem!

Under Energisession 2008 får du ta del av det senaste på energiområdet och kan samtidigt knyta värdefulla kontakter för framtida samarbete. Ett nytt inslag i år är ett antal dialogmöten

med projektet/ klimatdialogen *Smart energi*. Här har konferensens deltagare möjlighet att aktivt medverka till att göra praktik av tekniken och bidra till att Västra Götaland tar ett stort kliv framåt mot en mindre fossilberoende ekonomi.

Arrangemanget sker i samverkan med Business Region Göteborg, Renova och Göteborg Energi. Konferensen hålls den 6 och 7 februari 2008 på Arken Konferenscenter i Göteborg. Program och mer information finns på www.vgregion.se/energisession. ★

Kristina Käck
kristina.kack@vgregion.se

▶ LÄS MER PÅ WEBBEN

www.vgregion.se/energisession

Mat på både tallriken och schemat

Västra Götalandsregionens folkhälsokommitté och miljönämnd har beslutat lyfta fram kunskap om goda matvanor och hur maten påverkar miljön. Därför bildades Skolmatsakademien.

Skolmatsakademien är en pedagogisk resurs att utnyttja i skolarbetet och vänder sig främst till lärare, pedagoger, skolmåltidspersonal och skolsköterskor. Idag är det drygt 20 kommuner som är aktiva i Västra Götaland. Under den tid som Skolmatsakademien har varit igång, har drygt 100 personer engagerat sig i lokala nätverk. Cirka 600 personer har deltagit i olika utbildningar, bland annat

om Sapere, som tränar barnens olika sinnen och gör dem nyfikna på mat, och "S.M.A.R.T", som visar hur man ska äta för att både kropp och miljö ska må bra. ★

Ingrid Horner
ingrid.horner@vgregion.se

► LÄS MER PÅ WEBBEN

www.vgregion.se/skolmatsakademien

KORT MED MALIN PLANANDER

Malin Planander, verksamhetsledare för Miljöbron, ett projekt som stöds av Västra Götalandsregionens miljönämnd. Foto: Digitalstudion.

Vad gör egentligen Miljöbron?

Vi förmedlar projekt mellan företag och studenter. Det innebär att företag och organisationer kostnadsfritt kan få hjälp av studenter att utveckla sitt miljö- och hållbarhetsarbete. Man kan till exempel få hjälp med att införa ett miljöledningssystem, utveckla en produkt eller förbättra sin affärsplan ur ett hållbarhets perspektiv.

Har du några bra exempel på projekt som studenterna har genomfört?

Vi har hjälpt många mindre företag att komma igång med miljödiplomering. Det har varit väldigt uppskattat, eftersom företagen själva inte har haft resurser för att kunna göra det.

Hur får man reda på mer om vad Miljöbron erbjuder?

Man kan besöka vår webbplats www.miljobron.se. Där finns både information om verksamheten och kontaktuppgifter till oss verksamhetsledare i Göteborg och Fyrbodalen. ★

En god måltid lagad av ekologiska råvaror. Västra Götalandsregionen arbetar hårt för att öka andelen ekologiska livsmedel i de egna verksamheterna. Foto: Lisa Nestorson.

Sahlgrenska satsar på ekologisk mat

Västra Götalandsregionen arbetar för att öka de ekologiska livsmedlen i de egna verksamheterna. En av de verksamheter som lyckats är Sahlgrenska Universitetssjukhuset, som ökat andelen ekologiska livsmedel från 2 procent 2001 till 10 procent år 2006. Under första halvåret 2007 steg andelen till hela 17 procent. Preliminära siffror visar att andelen ekologiska

livsmedel var 13 procent i genomsnitt för alla verksamheter första halvåret år 2007. Totalt köper Västra Götalandsregionen livsmedel för cirka 100 miljoner kronor per år. ★

Berit Mattsson
berit.m.mattsson@vgregion.se

► LÄS MER PÅ WEBBEN

www.vgregion.se/miljo
(välj "Internt miljöarbete")

FAKTA EKOLOGISKA LIVSMEDEL

Miljönämnden ansvarade för kompetensutveckling till olika grupper i måltidsverksamheterna och en informationskampanj, riktad till restaurangens gäster år 2006. Nämnden fortsätter att arbeta tillsammans med upphandlingsenheten Westma för att öka utbudet av ekologiska produkter i Västra Götalandsregionens inköpsavtal.